

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj IX.

V Ljubljani 21. srečana 1856.

List 8.

Bogoljub dvomečimu Bernardu.*)

II.

Od neskončniga usmiljenja Božjiga.

Bernard, pred nekaj časam še ves na posvetno nečimernost navezan, drugačen biti začena. Božje in cerkvene zapovedi so mu bolj pri sercu. Resnica: „le pobožnež ima prav“, ki mu jo je pobožni sosed Bogoljub v hladni senci poletniga časa na serec govoril (glej lansko „Zgod. Danico“ šte. 22), ga je, jo vedno sam pri sebi premišljeval, vsaj toliko omečila, de resno sklepa, vsega se le po Božji poti vdeleževati. Skesan zavoljo pretekliga grešniga življenja, bi se rad za veliko spoved pripravil. Tode, ko prevdarja mnogo število in velikost svojih pregrh, se mu dvomljive misli vrinjajo, de žalosten zdihuje: „Ali mi bo pa Bog odpustil, ker sim se prevelikokrat zoper Njega pregrešil?“ Te dvome svojimu pobožnimu sosedu razodene. Bogoljub se nikdar ne nudi Bernardu, o neskončnim usmiljenji Božjim dvomečimu, na pomoč priti. Za roko ga prime, in mu reče: „Bernard! bodi vesel. Bog je neskončno usmiljen do vsaciga skesaniga grešnika. Pomudi se nekoliko časa z menoj in te bom prepričal te tolažbe polne resnice“. In Bogoljub resno spregovori: Bernard in hišna družina ga skerbno poslušajo.

Prehodimo ves svet, stopimo v nebesa, pretuh-tajmo vse serca, čudimo se nad ljubeznjivostjo in usmiljenjem staršev do svojih otrok, in otrok do svojih staršev, stermimo nad djanjem, kteriga prijatelj do prijatla, tudi naj serčnejiga, dopernašati je v stanu; tode zapstoj bomo iskali in nikdar ne bomo našli takiga usmiljenja, kakoršno ima večni Bog do vsaciga spokorniga grešnika. Se tega prepričati prevdarjajmo prvič prevelikost vsaciga greha, in drugič pripravnost Božjo, s ktero nam On naše grehe odpuša.

1. Velikost žaljenja ali pregrešenja se meri po velikosti in dobrotljivosti osebe, ki je žaljena, in po vrednosti tega, ki se pregreši. Imenitnejši ko je žaljeni in prostejši ko je zapadeni, močnejši je tudi pregrešenje in žaljenje. Tedaj pregrešenje zoper enakovrstnika ni tako hudo, kakor je podložniga zoper predpostavljena. In ko bi se podložni zoper osebo samiga kralja ali cesarja pregrešil? Brez dvoma bilo bi naj večje pregrešenje, ker je on naš naj vikši predpostavljeni. In to pregrešenje, žaljenje bi pa se za toliko več poskočilo ali upadlo, za kolikor več se je razžaljeni do žaljnika dobrotljiviga skazal.

Vprašam te zdaj, Bernard! kako velik je Bog? kako dobrotljiv do nas? Kdo je človek, ki ga žali? — Kakor smo se iz katekizma učili, je Bog sam od sebe naj bolj popolnoma bitje, duh, ki vse vednosti na naj visokejši stopinji v sebi zapopade, čez kteriga ni nobeniga ne v nebesih, ne na zemlji, ne pod zemljo. Bitje je, kteriga velikost in veličastvo popisovati, bi bilo neizrečeno težje, kakor pa v majhno jamo vse potoke, reke in morja spraviti. O neizrečeno velik Gospod! Tode neizrečeno velik ne samo v sebi, ampak neizrečeno velik tudi do nas. Kaj vsega nad nami ni storil, in se vedno dela? Stvaril nas je po svoji lastni podobi in nam neumerjočo dušo dal, ki je po Njegovi podobi vstvarjena. Stvarjene nas je djal na ta lepo ozaljšani svet in nas postavil gospodarje vsih stvari, de se jih po Njegovi presveti volji vdeležujemo. Ozrimo se ali navzgor ali navzdol, in zapazili bomo gole čudeže, ki se zavoljo človeka v natori godijo. Zavoljo nas se zlato solnce po dnevi bliši in ogreva; zavoljo nas mile zvezdice okoli pohlevne lune po noči berlijo. Zavoljo nas trava zeleni, drevje cvetě, neštevilne ribe po vodah, razno-verstne ptice po zraku, ter prečudue živali na zemlji in pod zemljo se redě. Zavoljo nas celo burja brije, gromi bučijo, strele svigajo, oblaki rosijo, beli sneg ledeno zemljo odeva. Zavoljo nas se letni časi spreminjajo: na ledeno zimo se torej cveteča pomlad, na toplo poletje pa bogata jesen versti. O prevelika dobrotljivost Božja! Se več. Kakor na zerkalo svojiga lastniga očesa na nas vedno pazi, se v naš blagor v naših naj manjših opravih mudi; de, se naši lasje so pri njem sošteti. (Mat. 10, 30.) In de bi se nam noben las zoper Njegovo voljo ne skrivil, je svojim angelam ukazal, de naj nas spremljajo po vsih naših potih (Psalm 90, 11.) od dneva našiga rojstva do unkraj groba pred sodbo Božjo. Se več in naj več. Svojiga lastniga edinorojeniga Sina pošlje na ta svet, de se veloveči v neizrečeno terpljenje in sramotno smert na križu, de bi nas greha in zasluženiga prekletstva odrešil. O nezapopadljiva dobrotljivost! „V odrešenji“ — pravi sv. Ambroz — „se Božja ljubezen v naj svetlejši luči kaže. Naj vikši Gospod nad vsem in čez vse je nase podobo hlapca vzel, de bi hlapca oprostil, de bi hlapec gospod postal. Neprecenljiva, o Bog, je tvoja ljubezen, ki si sina dal, hlapca odrešiti!“ Bernard! če le to rečeno prav in resno prevdarjamo, ni li res, de moramo vsi spoznati: Neizrečeno velik je Bog ne le sam v sebi, ampak neizrečeno dobrotljiv in ljubeznjiv je tudi do nas? Kaj je, te tedaj vprašam, veličastvo vsih plemenitašev, kraljev in cesarjev, kaj dobrotljivost in ljubezen vsih dobrotnikov tega sveta proti veličastvu in dobrotljivosti Božji? Manj kakor iskrica proti strašno velikimu

*) Bogoljub, ki se je bil lahkomišljenimu Bernardu že enkrat v poletnim času oglašil, želi vdrugo, tode dvomečimu Bernardu po ljubi „Danici“ se oglašiti, in to vse v blagor Bernardovih tovaršev.

požaru, — manj kakor kančič proti neizmernemu morju! In zoper tako neskončno veliciga Boga se človek pregreši, kadarkoli greh stori. In le premisli, kdo de je človek. Hlapec je in nič več ne, ki ga je Bog milostivo v svojo službo sprejel; služabnik je, ki se Mu je pri sv. kerstu zavezal, v vseh rečeh na vsaki migljaj Božjiga očesa čverstiga se skazati. Tode, če prevdarimo človekovo nezvestobo v storjeni obljudi, v tem ko nespametna stvar vedno svojo pot hodi, ki jo je Bog odkazal bil, moramo brez družiga terditi: človek je manj od červica, ki se po prahu krivi. — Bernard! če tedaj po velikosti bitja Božjiga in ničvrednosti grešnikovi presodimo velikost človeškiga greha, ki je žaljenje Boga, kako velik bo greh? Neizrečeno velik, kakor je Bog sam v sebi in do nas, in kakor je razloček med nami in med Njim neizrečeno velik. Bernard! ljuba moja družina! ali se nismo še nikoli pregrešili, de še živimo? O moj Bog, ne enkrat, ampak velikokrat že otroci, mladenči in še večkrat pozneje smo Boga žalili. Kako de nas ni Bog koj pri priči pervostorjeniga greha kakor napuhnjene angele z ognjeno strelo v večno pogubljenje pahnil? — Zakaj ne? zato, ker nam hoče vse grehe odpustiti, čeravno je pregrešenje in žaljenje neizrečeno veliko. „Kakor resnično živim“, nam On sam govori po preroku Ezechielu, „nočem smerti grešnika, temuč de naj se spreberne od svojiga djanja in živi“ (Ezech. 33. 11.). O neskončno usmiljenje Božje do grešnika! Prestrašno veliko pregrešenje in žaljenje mu odpuša: pa le se poslušajte, s kako pripravnostjo.

2. Pripravniga v odpušanji imenujem njega, ki vsakimu vsako se tako veliko pregrešenje koj, ko in kolikorkrat ga žalnik skesan odpušenja prosi, z veseljem odpusti, in na žaljenje nič več ne misli. Taci pripravni usmiljencov bomo na svetu zapstoj iskali. Če sosed soseda, postavim, po zapadenju za zamero prosi, ne tajim, de mu tudi koj pri priči odpusti in de si v znamenje ponovljeniga prijateljstva serčno v roko segata. Tode, naj žalnik svoje pregrešenje do soseda ponovi v drugo, tretje, ali mu bo v drugo z enako pripravnostjo odpustil, kakor na prvo? — na tretje, kakor v drugo? Nikakor ne! Gostejši, ko je žaljenje, redkejši in težejši je odpušenje in nedvomljivo bi mu žaljeni na večkrat ponovljeno pregrešenje, naj bi ga uni se tako serčno za zamero prosil, zagosti utegnili: „Prosi, kolikor ti drago, ali za prijatla te več ne poznam, — s tabo se več ne menim“. Kaj pa še, vprašam, ko bi podložni svojiga predpostavljena za zamero prosil? Dobroserčen gospodar bi sicer na prvo žaljenje svojimu odpadenimu hlapcu odpustil, tode s pristavkam: „Za zdaj ti odpustim, drugopot te pa zapodim“. In če hlapec vdrugo zapade, javajlne se ga usmili, marveč ves serdit s kazavcam proti vratam reži: „Poberi se, od kodar si prisel, za mojo hiso nisi več!“ Brez milosti, vkljub vsimu plakanju in prošnju, mora vender grešivši posel culico na palico natakiniti in z njo pri družih gospodarjih si službe poiskati. Veliko težjeje pa plemenitniki, velikaši žaljenje podložnih odpusajo. — Lahko de zapadeni služabnik na prvo pregrešenje njih milost popolnoma zgubi. Tako se na svetu godi, prave milosti med ljudmi ni: Oni težko odpusajo, sploh le pervekrate in slednjič se nič več ne usmilijo. In kako revno odpusajo! Sosed soseda, čeravno mu je pri odpušenju v znamenje ponovljeniga prijateljstva v roko segal, nima več tako serčno rad kakor poprej, redkejšikrat se z njim tovarši, o času potrebe se mu merzlejiga pomočnika skaže; rekel bi, komaj je senca zdaj do njega od tistiga, kar je bil pred zapadenjem. Pri nar manj-

šim spotikljeji se mu že nos obesi, kaj pa de, vse poprešnje žaljenja mu čversto na perstih poševa. Hlapec naj se tudi gospodarju spet v službo sprosi, tode picleji je plača, bornejši pogača, zaupanje pa nikar ne poprešnje. O moj Bog! tako človek s človekam dela. Bernard! vse drugače je pa pri Bogu. On, neskončno usmiljeni Bog, je postavil zakrament sv. pokore, naj bi grešnik vselej, kolikorkrat greši, knjemu kakor perbežališu priteknel in popolniga usmiljenja Božjiga se vdeležil. Mislimo si grešnika, ki se je zoper Boga v vsih zapovedih pregresil, vsih grehov se vdeležil in to tolikokrat, kolikor jo peska v morji, listja na drevji in trave na zemlji. O prevelik grešnik bi bil tak grešnik, ni res? Bernard! vreden bi bil, de bi ga strahovita roka Božja brez milosti v večni ogenj prekletstva tresila! Vreden bi bil, de. Ali občudujmo preveliko milost Božjo. Taki grozovitnež, postavim, prevdarja zdaj prevelikost in neštevilno množico svojih grehov, skesan stoka, de je razžalil naj ljubsiga Boga, sklepa torej se poboljšati, greha in priložnosti v greh se skerbno ogibati, po moči vse storjene krivice popravljati, vsim od serca odpustiti, z Božjo pomočjo vsimu slabimu nagnjenju se serčno uperati, in svoje dolžnosti do Boga in do bližnjiga vestno dopolnovati. Ves spremenjen v svojih mislih in skesan v svojim sercu tedaj stopi pred namestnika Božjiga, vsih svojih storjenih grehov čisto se spovedat in njih odpušenje dobiti. Spovednik resnično skesaniga odveže in komaj izreče besede: „Odvežem te od tvojih grehov v imenu Boga Očeta, ino Sina, ino sv. Duha. Amen“. In glejte, preveliki čudezi milosti Božje se nad skesanim in potertim grešnikom godijo: verige prekletstva mu odročljajo, vsi grehi brez zadržka z večno kaznijo vred so mu odpušeni, je ljubljenec nebeškiga Očeta in vse to tako, kakor de bi ga ne bil nikoli pred razžalil; in verh tega mu pa Bog v njegovo vest taki mir in tako osrečivo zadovoljnost vdihne, de ves razveseljen lahko s Simeonom reče: „Zdaj pusti svojiga služabnika v miru iti, zakaj moje oči so vidile moje zveličanje, moje usesa so slisale odvezo, moje serce je zagotovljeno odpušenja vsiga mojiga pregrešenja! Oh, oh, prijatel sim Jezusa, Marije in vsih angelov in izvoljenih Božjih! Rešen sim večniga pogubljenja! Nič se več ne bojim, naj gromovi ropočjo ali strele treskajo, nič se ne bojim, če tudi življenje zdaj zgubim, zdaj ko sim spet dedič (erb) nebeškiga kraljestva po milosti Božji postal! Veseli se, veseli se, moja duša!“ Torej bi ta preveliki, tode resnično skesani grešnik zadobil: odpušenje vsih svojih grehov, odpušenje večne kazni, gnado Božjo, mir vesti. Zadobil bi, kar vsaki resnično spreobrnjeni grešnik pri spovedi zadobi od milosti Božje. Bernard! ali ni to pripravno odpušenje živa priča neskončnega usmiljenja Božjiga do grešnika? (K. si.)

Srednje-afrikansko.

Z Gondokore, 19. roznika 1855. V. — Še nekte besede od našiga misijona pri Marii Devici v Gondokori. Kristus primerja kraljestvo Božje z gorčičnim ali ženofovim semenom, ki je majhno in drobno, s pomočjo z neba pa v drevo zraste. Ravno tako je tukaj. O svojim prihodu sim našel majhuo, in sicer osiroteno čedo Kristusovo. Letá je bila zbrana iz otrok naše misijonske šole. Ta čeda je bila zmnovžena, ker visoki binkoštni praznik je bilo več kersencov (pripravljancov k sv. kerstu) v resnici kersnih ter sprejetih v sv. cerkev. Zmed odraslih sta dosihmal le dva kersena. Naš sosed, stari Lutveri Bazili, ki je zemljiše misijonu prodal, je kristjan.

Dobrovoljin mož je, verno sprejme, kar ga učimo, in rad poje: Mun aduma, Mun alabut (Bog je velik, Bog je dober). Dela križ in govori v svojim jeziku: I karin na Mun monge, ko na Mun tore, ko na Mun molokotjo aduma (v imenu Boga Očeta, in Boga Sina, in Boga velikiga Duha). Na koncu sklence roke rekoč: Mun lu gelen, to je: le eniga samiga Boga. (Op. Tudi Arabci k križu pristavljajo besede: Alla el-va-hed, to je, Boga ediniga, tedaj se glasi križ v arab-skim: B'esm el-Ab, u el-Ebn, u el-Ruh el-kod's: Alla' el-va-hed. Amin. J.) Kaj posebniga mi je bilo, kako so mnogi vnuki tega stariga deda učili križ de-lati. Treba je bilo dosti časa, prejden je dobri star-ček zamogel le samo z eno roko križ narediti, v za-četku ste mu bile k temu obe roki potrebni, — potem de ga je z desnico delal, in poslednjič, de je pri vsakim zaznamjanji primerne besede izrekel. Drugi odrašeni je bil v smertni nevarnosti kersen. Naj gle-damo na malo številce ovčic ali na rast spoznanja Božjiga v njih sercih, le gorčično seme je. Delo mi-sijonarja pa je, skerbeti, de se to zernce kje iz lastne neskerbnosti ne zanemari ali celo ne pogine, temuč de s pomočjo iz nebes raste, de se lepo drevo ker-sanstva vkorenini, raste, cvete in sad obrodi tukaj v ubogi ajdovski deželi. Čast in hvala bodi Bogu za vse, kar po svojih služabnikih tukaj v neverski deželi dela. Trud in delo je, pa delo z upanjem; terdno se zanesem, de bo Gospod dobrotno odperl vrata za ve-selo oznanilo, sv. evangeli. K Abuna Solimanu no-sijo male dojenčke in prosijo, de naj jih umijejo z vodo velikiga Duha. Se vé de, gosp. Provikar po-prej izprašujejo, od kod de male prinesó, v kakšnim slovesu de so starši, in jih res mislijo v veliki god sv. Petra kerstiti. Kteri so pa že za nauk, jim od-kažejo, de se morajo učiti. Opominjajo jih, de naj nas pokličejo, ako kak otrok zboli. Pravijo, de prav veliko otrok umira. Zgodé se reči, ki razveseljujejo in serce povzdigujejo, pa tudi marsikaj žalosti in skerbi. Ako te neenakosti obravnamo, imamo izidek: Cujte in molite! Te besede so zedinovanje nasprotnih misel in okolišin. . . . (D. sl.)

Pesemska cvetlica.

Deleč po svetu slovi kislata zdravilna voda v Slatini na Štajerskim, ki je znana pod nemškim ime-nam „Rohitscher Sauerbrunn“. Blagor bolehniku, kterimu čas in dnar pripustita, si v znotranjih boleznih drobovja — želodca, jeter, čev itd. — iskati pomoči v ti zares dobrodelni „slatini“: že v kratkim se bo bolje počutil in vidama boljšan; in ako se verh zdravniških vodil derži tudi pravilniga živetja, že v treh ali štirih tednih bo vesel zapustil in blagoslovil ta blagroviti vir, ki ga je že tako kmalo ali popol-nama ozdravil ali mu saj zmanjšal in olajšal tudi že zastarane betege.

Pa, kaka nenaravna misel, bo rekel marsikdo, zdaj vsredi zime marnjati od toplíc — in pa še celo v cerkvenim časniku! — Tode vsakteri vé za svoje „zakaj“ in „kadaj“; bolje pozno kakor nikoli ne. Očitno pri-znanje pa dobrot, ki jih Bog deli revnimu človestvu tudi po zdravilnih vodah, ne more bti nepristojno v časniku, ki je namenjen, naznanovati dela Božje pre-vidnosti v različnih dogodbah sedajnosti. Vender moj namen ni, tu popisovati zdravilne moči omenjeniga kisljaka, temuč le memo gredé omeniti iz dolžne hval-ležnosti dobrot, ki sim jih sam skusil po njem. Glavni vzrok tega oglasa v Danici je pa sprelepa naslednja pesem od sreče deviškiga stanu, ki sim jo slisal v Sla-tini kaj lepo prepevati. Zares je ta pesem, kakor po zapopadku zmed naj zlahtnejih, tako tudi po na-

ravnim zlogu zmed naj lepših in po miloglasnim na-pevu zmed naj milsi duhtečih cvetic slovenskiga petja; cvetlica, ktere lepota nikdar ne zvene in še v zim-skim mrazu lepo diši — kakor sreča deviškiga stanu nikdar ne mine in vselej blagruje deviško serce.

Pač res: Slovenec je rojen pevec — po veselji in navdušji za petje! Kamorkoli človek dojde na Slo-venskim, povsod se doline in planine odmevajo lepo-glasniga petja — tu veselih pastircov, tam pridnih poljedelcov in nogradnikov, iz hiš pa marljivih šiva-ric, predic itd. Pa res je tudi, de za petje je ja-valjne kdo bolj Slovenec od Štajerca. Na Štajerskim slovi posebno lepo petje v Kriški fari, v kteri je Slatina. V tem selu pa je nalivavnica „slatine“, bi rekel, prava popevavnica na deželi za izverstno pro-stonaravno petje. Kaj li je vse umetniško derenje gledišnih popevavcov memo prostiga, pa čudovito vbraniga, priserčniga miloglasja, ki se slisi iz te na-livavnice! Kdor še ne pozna veliciga veliciga razloč-ka po nasebni lepoti med petjem le zgolj za uho in med petjem za serce, naj slisi enkrat Slatinsko petje, slisi naj tam peti le edino „srečo deviškiga stanu“: pa bo občutil ta velik razloček in se prepričal, de pervo memo družiga je, kar cvetlica malana memo žive, duhteče.

Sreča deviškiga stanu.

Vi mladeni in device,	Imenitosti, pa časti
Oh presrečen je vaš stan!	Toljke nima celi svet,
Nar svetej je stan devišk,	Kolkor nje ima devistvo —
Naj le bude prav derzan.	Svete cerkve zlahtni cvet.
Imeniten je svet zakon,	Kdor deviško čistost varje,
To svet Pavel sam uči:	Je podoben angelam:
Imenitnej pa devistvo,	Angeli so mu tovarsi,
Tud svet Pavel govori.	In prijatelj Jezus sam.
Kar je solnce nad vse zvezde,	Njemu je Marija mati,
Kar nad svinec je zlato;	Duša hči Mariina:
To so čisti vsi mladeni,	Čista duša in nedolžna
To device čiste so.	Je nevesta Jezusa.
Kolkor angel od človeka	Kdo bo gledal tako blizo
V lepoti loči se.	Enkrat svojiga Boga.
Toljko lepši je devistvo	Ko mladeni in deklice,
Od lepote zakonske.	Ki so čistiga serca!
Labko zakonsko veselje	Desiravno tud sperhnelo
V žalost vam se spremeni:	Čisto d'visko bo telo,
Serce čisto in nedolžno	Velicavno in veselo
Vselej Jezus zveseli.	Nad vse druge vstalo bo.
Ternje zakonsko ne pika	Lepo sije zlato solnce,
Cistih fantov in devic:	Lune luč nam mila je;
Venec, spleten za devistvo,	Lepši pa kot zlato solnce
Iz nebeskih je cvetic.	Se devistvo sveti še.
Nima svet dobrote take,	Solnce bude otamnelo,
De b' devistva vredna b'la;	Luna tud ugásnila;
Nima tolike lepote.	Al devistvo bo cvetelo
Tron je ono Jezusa!	Tam v nebesih vékoma! Hl.

Ogled po Slovenskim.

Iz Ljubljane. Znani starček in pobožni duhoven Nikolaj Olivieri nas je po dolgim pričakovanji vender zopet obiskal. Prišel je pretečeni petek s peteriči zamurkami v Ljubljano. Ker je O. Andrej iz reda sv. Trojice, ki ga je lani spremljal, nekaj obolel, je zdaj njegov spremljevalec O. Rafael sv. Marije, iz ravno tega reda presv. Trojice za odkupovanje sužnjev. Ta dva moža sta 20. listopada 1855 z 41 zamurkami in 1 fantičkam iz Aleksandrije odrinila, in 29. v Marsilijo na Francoskim dospela. Zmed tih sta jih dobila v Kairi 38, 5 pa v Aleksandrii. Ker je kupčevanje s sužnji prepovedano, sta reševala le take otroke iz rok nejevernikov, ki so bili že kaj časa v Egiptu, in ne ravno zdaj od deleč priganih, in mogla sta z veliko previdnostjo delati, de nista na zadržke ali še morebiti na kaj hujšiga zadela. Turki sicer pusté za-

murca z evropejcam iti čez morje, ako on pred sodnijo poterdi, de gre iz proste volje; lahko je pa tudi, de ga pregovarjajo, de naj ne hodi, ga bodo pokristjanili itd. Znana je namreč turška prenapetost in tudi otroci so lahko že z marsikterimi turškimi presojami navdani, ki so bili že kaj časa med turki. Od todi je razvidno, kako težavno je to veliko delo usmiljenja — usmiljenja do neumerjočih duš. Ena deklica je precej v Aleksandrii umerla, poprej keršena; mende je bila že bolna odkupljena. Zmed unih 42 jih je 10 oddanih v Anče-u na Francoekim, 1 v Nizzi, 1 v Lion-u, 1 v Monosque-u, 3 v Sovoni na Ligurijanskim, 3 v Gorici, 1 je pa umerla v Turin-u; druge sta v Milanu pustila za zdaj. Zmed teh 5, ki sta jih seboj pripeljala, so 2 sprejele dobrotne gospé Ursulinke v Ljubljani, 2 v Škofji Loki, z 1 sta šla pa v nedeljo v Zagreb, kjer sta jo tudi oddala. Ker sta to opravila, sta se dana podala še po tektere v Milan, ker imata 3 oddati še v Gradcu in morebiti ktere tudi na Dunaji ali drugod. Zmed 2 ljubljanskih je eni ime Senap, eni Hadige in ste prav brihtne in razveseljene, de ste tolikanj priserčne dobrotnice dobile. Nobena še ni keršena. V ponedeljk ste znale že pozdraviti: „Hvaljen bodi Jezus Kristus!“, do 10 šteti in ste poznale že več čerk. Dobroserčne ste, še zlasti Hadige, in hočete vedno biti pri nunah, svojih dobrotnicah. Velika žalost in jok je bil, ko so se mogle ločiti, ker vse bi bile rade tukaj ostale; tako že otroče serce hitro spozna, kje je prava dobrota in ljubezen zavolj Boga. Berž pa ko ste une dve v Loko prišle, ste bile spet dobre volje, ker ste spet nune zagledale. Une, ki je mogla sama v Zagreb iti, že celo ni bilo utolažiti. — Pri ti priložnosti smo tudi g. Olivieri-tu zročili 44 gold, denara, kar je bila Danica po njegovim pervim odhodu za odkupovanje zamurskih otrok nabrala. Prav hvaležin je dobrotnicam in vsak dar z veseljem sprejme, ker vsak otrok ga stane 350 do 360 gld. brez živeža itd., prejden je z njimi čez morje.

• Naš milostivi gospod in škof so 5000 gld. vložili, de se bodo z njih letnimi obrestmi (250 gld.) bukve za bukvarnico v bogoslovskim semeniši nakupovale. S tim prelepim darom so blagi dobrotnik vengu tolikerkih zaslug v ljubljanski škofii novo cvetico vpletli. Bog nam jih še mnogo mnogo let ohrani! — Duhovne vaje za latinske učence so se letas preteklo nedeljo pričele in včeraj končale. Vodili so jih pa za učence viših latinskih šol prečastiti gospod kerar Dr. Janec Krizostom Pogačar, za učence nižih šol pa visokečastiti gosp. namestni učenic Anton Brodnik. Bog daj, de bi bile mnogo duhovniga sadu obrodile! — Polletno spraševanje v zglednih velikih šolah bo letas od 1. do 5. sušca in sicer zjutraj od 8 do 10, in popoldne od 2 do 4. K temu spraševanju priti je po novi postavi le staršem, varham in sorodnikom učencov pripušeno. Spraševanje za domače učence bo pa 6. sušca in naslednje dni. — Svetinje v spomin pogodbe med avstrijskim cesarjem in svetim očetam so ravno kar iz Augsburga prišle; kdor bi si jih hotel omisliti, jih lahko pri vredništvu dobi.

• Kaffolove pridige za praznike so dokončane in veljajo 1 gold. 20 kr.

Z Dunaja se piše v solnograški cerkveni list, de bodo avstrijski škofje drugo nedeljo po veliki noči posvetvanje zastran izpeljevanja konkordata pričeli in sicer v lepo ozaljšani dvorani škofijskiga poslopja. Tudi so dali prečastiti gospod kardinal in viši škof podobo zmalati, za kateri sv. Štefan in sv. Leopold veliko delo združenja cerkve in deržave varstvu nebeske kraljice priporočujeta. — Zastran zakonskih sodb je v Mehitarški tiskarnici za duhovšino znamenito delo na svitlo prišlo, namreč: Instructio pro judiciis ecclesiasticis imperii austriaci

quoad causas matrimoniales. Pervi razdelk govori: de matrimonio, drugi pa: de processu matrimoniali. Prečastiti gospod kardinal in dunajski viši škof so ta spis nar bolj slovitim bogoslovcem v Rimu pokazali, ki so mu to pohvalo dali: „nihil in eo nos invenisse, quod vel sacrorum canonum prae-cripto vel apostolicarum constitutionum ordinationibus, vel probatorum doctorum sententiis conforme non sit. Quamobrem opus summo labore ac sapientia elucubratum merito futurum confidimus, ut in vastissimis imperii austriaci regionibus, ubi in usum fuerit inductum, sacrae aequae ac civili reipublicae benevertat.“ Veljajo pa te bukvice 15 kr.

Časniki naznanjajo, de je nekdanji bogoslovski učenic na monakoviškem useučilišu in sedanji opat benediktinskiga samostana pri sv. Bonifacii, Dr. Hanneberg, na Dunaj poklican in de bo spovednik svitle cesarice Elizabete.

Zvezdica za šolo.

„Hiteti s časom naprej“ je glasilka ali geslo, še več, terda postava skorej vsih stanov dandanašnji na svetu, zakaj marsikaj stariga, ako je tudi nekđaj dobro bilo, ne velja več za naš vek — kdo bi pač dvomil, de tudi učenicam ta glasilka in postava velja; saj je več ko dobro znano, de ravno v šolah se mladini postavlja temelj prihodnje omike, vednosti in sreče. Bolj ko katerimu koli stanu na svetu je torej učenicam treba hiteti s časom naprej, zakaj oni morajo biti vedno v oziru vednosti in omike korak spredej pred narodam. „Kdor sam nima, ne more dati; kdor sam ne zna, ne more tudi družih učiti“ pravi pregovor, in on znamenja učenicam dvojin tesen pot: ali učiti se vedno, ali opešati, zaostati, in s tem zanemarjati spolnovanje dolžnost svojiga težavniga, pa imenitniga stanu.

Pa tu bi me utegnil marsikteri učenik zaverniti: Kako bom napredoval v vednostih? Zdavnej sem že zapustil šole — v mojim času se o poduku še kaj taciga nobenimu sanjalo ni, kar zdaj od šolskih učenicov hočejo; v samoti živim — z omikanimi in po novih vredbah izobraženimi učetiki se soznaiti prilike nimam, de bi me kaj podučili i. t. d. — Res, vse to je lahko mogoče; pa ako tudi nikoli nobeniga učiteljskiga shoda, na ktere se, škoda res! vse premalo cene stavi, ne obišeeš, bodi si, kjer koli hočeš, kratek pa veljaven nasvet ti dam: beri! — Beri in zopet beri, in jest sim ti porok tega, de napredoval boš v vednostih in omiki — bolj kakor bi mislil.

Lepo priliko, izobrazovati in soznaiti se z nar novejšimi šolskimi vodili, podaja učenicam, starim in mladim, učiteljska knjižnica, ki se je začasno (Bog daj, de bi se kmalo vtemelila za terdno) vstanovila v Ljubljani, o kateri je govoril že sloveči učenik gosp. A. Praprotnik v 2. listu letašnje Danice. Nedavno v Ljubljani pričujoč, sim bukvarnico to tudi jez obiskal; prijazni začasni bukvarničar gosp. J. Faifar, učenik v izrejalihu malih otrok mi jo je skazoval z nar večim veseljem in vidil sim tu zraven kratkočasnih tudi toliko izverstnih šolskih, sedanjim učenicam neogibljivo potrebnih knjig, de se ne mrem zderžati, učenicam od kraja vsim živo priporočiti, naj bi kakor udje k taisti pristopili. Res, 20 kr. na mesec plačati se bo morebiti marsikterimu obilno zdelo, pa pomisliti je, de je pa zato tovaršem ali deležnicam že zdaj kakih 500 nar izverstnejših knjig za branje na ponudbo, ktere se bodo pa še vedno množile, in tudi mesečna plača se znižala, berž ko bo več deležnikov pristopilo.

J. Levičnik.

Premembe duhovšine.

V ljubljanski škofii. Umerla sta: gospod Matija Kosak, lokalist v pokoji, 12. svečana v 65. letu svoje starosti za vodenico, in gospod Andrej Svetlin, dekan in fajmošter v Leskovcu, 13. svečana v 58. letu svoje starosti za vročinsko boleznijo. Naj v miru počivata!